

نومرو : ۱۴

برشنبه ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۹

سر محوری :

ضالده ادیب

بو یوک و کجوسووه

اول بش کونده بر پنجشنبه کونلری چیقار ادبی ، علمی مجموعه در .

نسخه سی ۱۰ غرومدر

... اداره خانه سی ...

« ثروت فنون » مطبعه سنده در

صاحب امتیازی

صبیح زکریا

سطلرلرني ميدانه آتيور . بو «ضلال» پارچه سي يالكن برصنعت پارچه سي ديه دكل برده يكي وقوتلي بر جرياك قديمه سي كبي كورونيور . سلمان نظيف بك قديمه قديمه يكي توركياجيلره التحاق ايدنيور .

« امير فيصل حضرتلرينه تشكر ايدرم كه بيك صابني ، بيك وهم سبيله قومدن كيزله ديكم عشقي اظهار و اعلان ايچين بكا بروسيله احسان بيورديلر . »

بوندن سوكر ا بزرده اولان توركي دوشنه جك برتورك فرقه سنك لزومني اك كوزل و جانلي مر جله ايله اعلان ايدنيور :

« قومه توصيه ايدرمكه نه بوكونكي رمقي ، نه ده اعاده احراز ايدم جكنه امان ايتديكم قوتي بوندن سوكر ا بيورده اسراف و تبذير ايمه سون . » سلمان نظيف بك يكي توركياجيلره اوز اتندي الى ارتق صاليو يرمه صنه امكان يوقدر .

ايكنجي و ناخوش بر «ضلال» ده احدامين بكك بلكه فرقه بي بكنمه ديكندن دولاي توركك سياسي ساحه يه كندى حمله نه چيغما سنه قارشى يازدني مقاله لردر .

جهاد اعلان ايدن غابللر طبيبي مكه مكرمه اطرافنده انكليزلره برلشمش مسلمان قرده شلري كورونجه بو- قيتي اكلامش اولاجه لردر . امير حضرتلرينك دماغه ك قوت و تقدير ايتديكي بو جله سي طبيبي مسلمانلغى ده رنجيده ايتديكني اعتراف ايتك مجبور يئنده يم

هفته نك حادثه لرندن برى ده عثمانلي دنيا سنك بر «علم» ي كبي اولان سلمان نظيف بكك بو جمله يه مقابله سي در . صوك عثمانلي صنعتكارينك بو بو «ضلال» مقاله سي عثمانلي ادبياتك اك مخله

بو يوكلر ش :

مدينه مدافعه فخرالدين پاشا

غازي عثمان پاشا بلونده صوك هجومده مغلوب اولدني وقت ، غران دوق نيغولا ، پاشايه قيلنجي اعاده ايدركن : « سزك ياديقنر بوعصر ك اك بيوك ايشيدر » ديه رك كنديسي ده دشمنك ضربتي طينق بيركلكني كوسترمش ايدى . فخرالدين پاشانك دشمنلري ، موسقوف چارنك اوغلي قدر محابت كوسترمه مدبلر ، صردانه محاربه ايله مغلوب ايدم مدكلري مدينه مدافعه خيله ايله الله ايتدكدن سوكره اوني جزيره بند ايتدريدلر !

بوكونكي احتراصات زائل اريدكدن سوكره ، مدينه مدافعه سنك تفصيلاتي ، حقيقتلري اكلاشلا دني وقت ، تاريخ فخرالدين پاشانك ياديني ايشك نه قدر بيوك اولدني دشمنلرينه دني اوكره نه جكدر . فقط عثمانلر ، مدينه مدافعه سنك اهميتي ، فخرالدين پاشانك بيوكلكني شمديدن اوكرنميدر .

غازي عثمان پاشا ، كنديسنه قدر هيچ بر قوماندانك يابه ماديني برايشي ، طبيعه آچيق اولدني ايچون هر كسك غير قابل مدافعه ظن ايتديكي بر موضعي تحكيم ايدمرك مدافعه ايلك ايشي ، يامش ايدى .

چول اورته سنده ، اك ياقينده بولسان معموره يه ، يعني كنديسي اعاشه ايدم جك صكره ، بيك اوچ بوز كبلوم ترواق تك و دار خطلي اوده داتما كسيلمكه معروض - بر دمير بولي ايله باغلي مدينه نك ده مدافعه ايديله جكنه كيمسه ايتانه ميوردى . فخرالدين پاشا ، باشقه هيچ كيمسه نك يابه مانه جني ايشي يادى ، مدينه بي ،

داتما يكي توركياني يكي وعصري تمللره قورمق ايتمه يئر آراسنده برموقع يامش اولان بوكنج محروم بزدنبره بر خيله صرضنه اوغرا بور . بواضح و كيمسه يه دوتونا يان بله كده اوزاق دوران كيمسه لرله منفعت و حسن ساحه سنده ، برلشه ييله جك بر حركتي ، صرف مفهومي بزه آرتق آجي بر خسران و افلاسي اعاده ايدن عثمانلي كله سني قوالاغادي ديه تقسيم ايدم بور حرث ، لسان مسه لرنده اورته چيغماش اولان توركياجيلكه باشقه لرينه ايتمه دكلري شكلده بر آلت اولدني كوردكدن و بونك ضرريني آكلادكدن سوكره حالا بوجريانك آچيق و كنديش حدود لرله ميدانه چيغوب سياسي افكاريني [باشقه لرينك سوه نصير ايدميه جكلري برشكلده] وضوحه اعاده ايتمه اعتراض ايدم بور . بوكا قارشى دليللري نه منفع نه ده قوي در . اميد ايدرمكه بوضلال كنج محروم چوق سورميه جكدر . چونكه بواونده فكردن زياده بر حسن عكس عملي كي كورونيور .

۲۵ تشرين اول ۱۳۳۵ خالده اديب

النه دوشدى . فقط فخرالدين پاشا درعه ده ايلديكي وظيفه يي نهايته قدر ايفا ايتش ، باشلا دني ايشده موفق اولمش ايدى .

حال بوكه فخرالدين پاشا ، كندى حساسنه موفق اولدني برايشك باشقه لرينك عدم موفقيتندن دولاي ، عقيم قالمسنه ايتانه مايوردى . اونك علوه قى - فاتحك دكزه آتي سورمسي كي - حال اولان شيشي دني اجرايه تشبث ايتدريدى . حرب هموي يئتدكدن ، بتون جبهه داغله قدن سوكره او ، مدينه بي نه محافظه ايتك ايتدى . پاشانك بيوك قلبى مدينه دن كندى رضا ييله چيغمه يه راضى اولممايوردى . نهايت اوني تسليم ايتدريدلر .

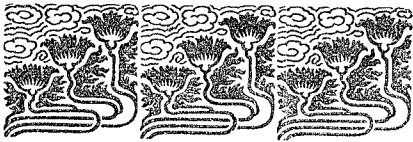
فخرالدين پاشانك قدرت عسكريه سي حقنده فكر بيان ايتك نم خدمك فوقسنده در . ذاتا مدينه مدافعه سي اشناسنده بك آژ محاربه اولور ايدى . بدايته ، فخرالدين پاشا اردوسيله دشمني قوزالاركن ، دشمن داتما قاچار ايدى ، سوكره مدينه ده قالمى ، جبهه حربي مدينه جوارنده قوروني اختيار ايلديكي وقت ، دشمن آره صيره صارقيتلوق ايدر و هر دفعه سنده باشي يارلديقتدن ينه قاچار ايدى . اونك ايچون پاشانك موفقيته اك بيوك عامل - فكرجه - حسن اداره سي وعداتي ايدى .

حسن اداره سنك مري ، هر بيوك آدنده اولدني كي ، يابه جني ايشي اك كوچك تفصيلات نه قدر اولدن دوشونك ، احضار ايتك خاصه سيدر . ايشك خطوط همويه سي كنديسي دوشونديكي كي ، تفصيلاتي دني هلا كتر بالذات حل ايدر . موفقيت چوق دفعه تفصيلات

فخرالدين پاشا

اكثريا غير مدني ، باشليجه قهرمانلني خصمني اويقوده ايكن وورمق اولان بدوي دشمنه قارشى ، اوندن بك چوق بي امان اولان شدائد طبيعته قارشى و هر دشمندن دها ظالم اولان آجافه قارشى ايكي چوق سنه مدافعه و محافظه ايتدى . حرب هموي يئتدكدن سوكره مدينه نك ينه محافظه ايدلمسي حال ايدى . براوي اويانك شمال دكزي كنارنده ، ديكر اويجي آسيانك چولاري اورته سنده بولان بوعظم حرب جبهه سنك بتون اقساي يكديك لرينه تمام صربوط ايدى . براوي بوزونجه ديكر اوجنك متأثر اولماسي قابل دكلدى . اونك ايچون مدينه نه نهايت دشمن

ارسلر نصيحتي

ايكي مخلوق ياشار سنده برابر :
بريسي ملكدر ، اوتكي حيوان ..
حيوانه كوپك دي ايسترسهك آرسلان ،
اوده اونلركي اويور ، بر ، اجير ،
فقط ملك وجدى آزار وداثما ...

ملكك غداسي دين ، شهر ، اخلاق .
دالمق ايستر دائم دروني وجده ،
مقصدي ياشاق دائما جمده ،
لا كن كورولتوده اولماز استغراق ...
ملكك حضوري سكونه محتاج
فقط كوپك - وصماز ، چونكه قارنى آج ..

ملكى فورتارمق ايجون همتندن ،
قاليشما بوغمفه صافين كوپكى ؛
- دوشون كه آيريلماز روحندن بدن -
اولدورمش اولورسك معصوم ملكى
كوپكى اولدورمه قارنى دوپور
دويونجه هاواماز ، چونكه هپ اويور

لا كين كوپك آغا خوشلانسين ديه ،
چكمه اوكا هركون نفيس ضيافت ...
شماربر آتجه جوق شى كوودهيه ،
يتمزى بر لوقه اكك ياخود ات ؟
دوپور اوني فقط آزديرما زنهار ؟
چونكه اوكا اويوب ملكده آزار ،

ارسلر عشق :

سوديكيم كيتمكل سندن اوزاغه ،
طن ائمه عشقكك جورندن قاجدم :
قالماي احتياج كوزه قولاغه :
كوكلدن كوكله نجره آجدم ...

آيربلغه دوشدك طن ائمه ساقين ،
ديشاردن اوزاغز ايجردن ياقين ..
آراضده كرچه داغ وار ، دكزوار ،
كورورم بن سنى هردم يانمده ...

دوداغكدن اوزاق دوشسم نه ضرر ،
دويارم سسكى طنان جانمده ..
روحلرك براكى حيق وصال ،
كووده لر هبولا ، چهره لر خيال ...

هر كس ايش بولدى . قادينلرك ، چوجقلىرك
باشلرنده سبتلره ، تشكلره - وسونجه -
طوپراق طاشيدقلىرى كوردكجه ، پاشاك بيوك
حظ دويديني حالندن آشكار اولور ايدى .
بر آره لى جبهه حربه يورولان ، صيغافده
قاورولان عسكرى ديكلنديرك و - ممكن اولديني
قدر - بولجه بدره بيلمك ايجون طاقم طاقم
مدينه يه چاغيرى ، باغچه لرده بررهفته استراحت
ايتدردى . كنديسى ده ، هركلن قافله ايله بر
دفعه برلكده يك ير ، عسكرك چوربا سندن ،
عسكرك قاشيقيله ايجردى . عسكرك كلفندى .
فقط پاشا محافظتى دروشونجه ، چوربا بوغازندن
كچمدي . عسكرك اولمايان اولادلرني دخي ضيافتندن
محروم بر اقامق ايستدى . علما واشراف ،
چوجقلىر ، اصناف وعمله فوج فوج دعوت
ايدلدير . بالخاصه چوجقلىرك كلديكى كون ،
پاشاك بمنويته پايان يوق ايدى . ميني ميني
عربلر ، باشلرنده قوجمان صاريقلىله ، آرقه لرنده
آلى ، پيشيلى جبهه ليله يك ير كن ، پاشا
ياننده كيلره : « بوچوجقلىرك هپنى طويلاسم ده
اسويچره تحصيله كوندره بيلمسم ! » دييور ايدى .

فخرالدين پاشا مدينه يي مدافعه ومحافظه
ايدركن ، بر جهندن ده اوني اعمار ايمكى ،
مدينه يي بر مركز مديت ياقنى تصور ايدردى .
طهارت ماديه يي مع التأسف بك كرده قالمش
اولان بلده طاهره يي محصوريت زمانك امكانى
درجه سنده تيزلنديردى . حرم شريف نبوي يه
خرمقشكنايه برصورتده يافلاشديرلش خانلرى
قالديره رقى بوخرمقشكلى ازاله ايلدى اومعبد
مقدسك عظمتيله متناسب اوله رقى اطرافنده ميدان
آچمه تثبث ايلدى .

حرم شريف حقنده كوسترديكى اهميات ،
بلهك اوندن اول كيمسه يه نصيب اولماشدر .
فخرالدين پاشاك اهمياتى متعاقب ، حرم شريف
ماده باشقه برونى ا كفساب ايلدى . او قدر
مشاغلي آره سنده ، حرم شريفه كيددرك مقام
مقدسه لازم اولان احترامك ايفاسنه نظارت
ايتديكى كون اولمازدى ... حجره سعادت ييقانيركن
فخرالدين پاشا بالذات خدمت ايدردى .

فخرالدين پاشا ، مدينه محاصره سنك صوك
كونى ، عسكرك قوماندان فارغ اولديني زمان ،
ينه حرم شريفه ، پيغمبرينك ياننه كيتدى واونى
اورادن آلدلير .

غالب عطا

ايله تامين ايدلديكى بيامينلر ، پاشاك اك كوچك
ايشلره قدر نظر دفته آلمنى افراط عدايدلر .
مثلا مدينه نك هان يكانه محصول اولان خرما -
لرى ، دهها آغاجده ينه ميه جك بز حالده ايكن
محافظه ايتدبرمكه باشلامنى كورنلر ، « پاشا
آغاجلرده خام خرما لرى صايدبرسيور » ديه بونى
عجيب بولرلردى . حال بوكه بو مهم غدايى
اسرافدن محافظه ايجون اك امين چاره بوايدى .
بو سايله ده درك مدينه تسلیم ايدلديكى وقت دهها
آلى آي كفايت ايدجك ارزاق وار ايدى .
فخرالدين پاشاك عدالتنى كورنجه ، انسانك
خاطرينه ، مدينه ده خلفاي راشدين دورى
كلير . هيج كيمسه كندى حق اولان معامله دن
باشقه بر استغنا ، امتياز كوره من محاصره آلتنده
بولنان عسكرك اتى ، ياغى اولمايى كون ، قوماندانك
دخي ساده صو ايله پشمش سبزه بيه جكننده
هيج شهه يوقدر . ياننده چاليشانلرك هپ
دقت ايتدكارى بيوك بر خصلتى واردر : هر
كم اولورسه اولسون پاشايه صرامنى تمام اوسر بستجه
سويليه بيلير . هر سوزى نهايته قدر ديكلر ،
اوندن صوركه جوايى ، قرارى ويرير . انجق
بيوك آدم لرده بولنان ، كندى ياكشنى آكلامق
وتسلیم ايتك خاصه سي فخرالدين پاشاده موجوددر .
فكرينه قارشى اعتراضى ، حقى بولدنى وقت ،
تسلیم ايتكدن چكينمز . كندى افعالى تقيد
خصوصنه كوسترديكى صميميت شايان حيرندر .
بوخصتلرنندن دولاييدركه ، عسكرك كنديسى
نهايت درجه ده سور ، فخرالدين پاشا ايله برلكده
چاليشوب ده اوكا محبت باغلاماق ، خرمته مفتون
اولماق قابل دكلدر . اسان اركك حضورنده
ايكن سوزى اوزينه مطابق ناموسلى بر آدم
قارشيسنده بولنديقى حس ايدر نظرى ، شون
اطواري مخاطبه امنيت الفا ايلر .. پاشاك
عسكرى تفتيش ايلدى كورلكه سزا بر محبت
معنه سيدر . قوماندان عسكرك هر برنى آبرى
آبرى اوقشار ، ياره سنى صورار كوكسندن ياره لى
اولانلرك كوكسنى آجديرر ، اوپر ، هنوز نشانى
يوق ايسه كندى كوكسنده كنى اوكا طاقار ..
عسكرك اركك نظرنده ، يالكر آلدنى احصى
ايفايه مجبور بر نومرو دكلدر ، هر نفر ك بر
بر شخصيتى واردر ، او شخصيتى آكلامقه ،
روحنى تحليل ايتك چاليشير . ضابطلرينده
بوله ياقنى دائما توصيه ايدر

عسكركنه قارشى كوسترديكى صر بوطيقى ،
عدالتى ، محافظه دخي اولدنى وقت اداره ملكيه سنده
اهالى يه قارشى ده كوستردى . قوماندانلده
عسكرك باباسى اولدنى كي ، محافظقه اهالى نك دخي
باباسى اولدى .
قراوكاى ، اهاليدن دردنى آكلامقه كن
هر فرد ايجون كيجه كوندوز آجيتى ايدى .
مدينه ده ييه جكى قالماش اولان فقيرلره اكك
ويره بيلمك ايجون مدينه نه ده يول آچمه ، بلده يي
اعمار ايتك باشلايى . اركك ، قادين وچوجق